

χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό.

19. Να πολλαπλασιαστούν οι δημόσιοι χώροι άθλησης ιδιαίτερα για τους νέους. Βασική γυμναστική, τρέξιμο ποδηλασία, κ.λπ., σε πάρκα, σε αυλές σχολείων, σε γυμναστήρια δήμων, σε δημόσιους χώρους με επίβλεψη εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής.
20. Εκγύμναση πολιτών από Ολυμπιονίκες και διακεκριμένους αθλητές πτυχιούχους ΤΕΦΑΑ ή Σχολών Προπονητών, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση, σε πολίτες όλων των ηλικιών, στις περιοχές τους σε ορισμένες και τακτικές περιόδους.
21. Δημιουργία προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού για μαθητές και νεολαία με την συμμετοχή στη υλοποίηση των Ελλήνων Ολυμπιονικών.
22. Να σταματήσει η εκποίηση των αθλητικών εγκαταστάσεων. Οι ολυμπιακές αθλητικές εγκαταστάσεις να ανοίξουν για τον ελληνικό λαό, ιδιαίτερα για τη νεολαία, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση.
23. Ο κεντρικός σχεδιασμός επιβάλλεται να περιλάβει και τον έλεγχο ντόπινγκ (φαρμακοδιέγερση) στον αθλητισμό. Είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό το γεγονός ότι ακόμα και σε ερασιτεχνικά πρωταθλήματα μικρών ηλικιών έχει διαπιστωθεί χρήση ουσιών. Ο προληπτικός έλεγχος των αθλητών αλλά και των αθλουμένων ιδιαίτερα στα παιδικά και εφηβικά ερασιτεχνικά πρωταθλήματα είναι απαραίτητος.

Δ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

24. Ως πολιτισμός μπορεί να οριστεί και ο βαθμός ανάπτυξης και οργάνωσης της ζωής της ανθρωπότητας και χαρακτηρίζεται σαν έκφραση της ανθρώπινης συνείδησης. Η συμμετοχή και η ερασιτεχνική πολιτιστική δημιουργία να προαχθούν και να στηριχθούν με ειδικό νομοθετικό πλαίσιο και επαρκή χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό.
25. Η πολιτιστική δημιουργία να προβάλλεται και να προωθείται από τα Μ.Μ.Ε. Να προωθείται ο πολιτισμός που προάγει τις αξίες της συλλογικότητας, της ειρήνης, της κοινωνικής δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης, ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό, το ρατσισμό, το φασισμό και την ξενοφοβία.
26. Η πολιτεία να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να μην προβάλλονται από τα Μ.Μ.Ε. πρότυπα και αξίες που προάγουν την χρήση ψυχοδραστικών ουσιών.
27. Τα Μ.Μ.Ε πρέπει να έχουν εκπαιδευτικό και ψυχαγωγικό χαρακτήρα, να αποτελούν χώρο ελευθερίας λόγων και έργων, να προάγουν την δημιουργική έκφραση, την αντικειμενική ενημέρωση και να αναπτύσσουν την κριτική σκέψη.
28. Η ενημέρωση από τα Μ.Μ.Ε. για τις εξαρτήσεις πρέπει να γίνεται πολύ προσεκτικά χωρίς να εντυπωσιάζει και να προκαλεί. Πρέπει να κινείται σε αυστηρά επιστημονικά πλαίσια και να κατευθύνουν προς τους Συμβουλευτικούς Σταθμούς και τις θεραπευτικές κοινότητες.
29. Να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα ώστε ο κυβερνοχώρος να μην μεταβάλλεται σε υποκατάστατο των πραγματικών ανθρώπινων σχέσεων. Ανάπτυξη δράσεων ενάντια στην αποξένωση και την αλλοτρίωση. Ανάπτυξη δεσμών αλληλεγγύης ανάμεσα στους ανθρώπους. Να προάγονται η φιλοσοφία και η ανάπτυξη των σχέσεων των νέων ανθρώπων μέσα σε ένα πραγματικό φυσικό, κοινωνικό, πολιτιστικό χώρο.

Ε. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

30. Η Νομοθεσία που αφορά τις εξαρτησιογόνες ουσίες πρέπει να διακατέχεται από πνεύμα αντιμετώπισης των αιτιών του προβλήματος και όχι από πνεύμα απλής διαχείρισης και τιμωρίας. Να δίνει έμφαση στην πρόληψη, τη θεραπεία, την κοινωνική επανένταξη και να διασφαλίζει το δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα τους.
31. Πρέπει να αναμορφωθεί το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, ώστε να προβλέπει αυστηρές ποινές για τους εμπόρους.
32. Δημιουργία ειδικού σώματος δικαστών κατάλληλα εκπαιδευμένων.
33. Να διασφαλιστεί η ευνοϊκή μεταχείριση των χρηστών ώστε να μην οδηγούνται στη φυλακή αλλά σε ένα επαρκές δίκτυο «στεγνών» θεραπευτικών προγραμμάτων.
34. Πρέπει να αντιμετωπιστούν επιστημονικά και νομοθετικά, οι απόψεις περί διαχωρισμού «σκληρών» και «μαλακών» ναρκωτικών, καθώς και εκείνες περί απελευθέρωσης της χρήσης.

ΣΤ. ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

35. Να στηριχθούν (θεσμικά, οικονομικά, κ.λπ.) και να αναπτυχθούν τα κέντρα πρόληψης. Δημιουργία τόσων κέντρων πρόληψης όσα έχει ανάγκη ο τόπος.
36. Να διασφαλιστεί η στήριξη της εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης των εργαζομένων στα κέντρα πρόληψης.
37. Να γίνουν οι απαραίτητες προσλήψεις μόνιμου προσωπικού στις δομές πρόληψης και να εξασφαλισθούν **κίνητρα**, θεσμικά, επιστημονικά, οικονομικά στους εν λόγω εργαζόμενους.
38. Ανάπτυξη της δράσης των κέντρων πρόληψης και διασύνδεση της δράσης τους με τους φορείς που δραστηριοποιούνται στην απεξάρτηση. (συμβουλευτικών σταθμών, κέντρα υγείας, κέντρα ψυχικής υγείας, κ.λ.π.)

Ζ. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

39. Η πρόληψη πρέπει να κινητοποιεί πλατιά κοινωνικά στρώματα, επιδιώκοντας την συμμετοχή κοινωνικών δυνάμεων μέσω της συνεργασία των φορέων πρόληψης με κοινωνικές, πολιτιστικές, αθλητικές και άλλες οργανώσεις.
40. Πρέπει να διασφαλιστεί η στήριξη και η ανάπτυξη ενός ευρύτατου κοινωνικού κινήματος ενάντια σε όλα τα ναρκωτικά και τις εξαρτήσεις και η προβολή των θέσεων του. Ιδιαίτερα πρέπει να στηριχθούν οι δράσεις του κινήματος για την προαγωγή της πρωτογενούς πρόληψης.

Σύλλογος Ελλήνων Ολυμπιονικών

Εθνικό Συμβούλιο Κατά Των Ναρκωτικών

ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΕΛΛΗΝΩΝ
ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΩΝ

ΧΑΡΤΑ

ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ
ΤΗΣ ΟΥΣΙΟΕΞΑΡΤΗΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ κατά
ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μέσα σε συνθήκες γενικευμένης κοινωνικής και οικονομικής κρίσης το πρόβλημα της παραγωγής, διακίνησης και χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών παρουσιάζεται ήδη οξυμένο και αναμένεται να επιδεινωθεί.

Στην Ελλάδα, η ελάχιστη ηλικία εισόδου στην επώδυνη περιπέτεια της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών είναι από τις χαμηλότερες μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για το λόγο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα στην πρωτογενή πρόληψη.

Το πρόβλημα της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών είναι κοινωνικό πολυπαραγοντικό φαινόμενο με παραμέτρους πολιτικές, πολιτισμικές, οικονομικές, ψυχολογικές, ιδεολογικές κ.α.. Η εξάρτηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως μια ακραία μορφή αποξένωσης που προκαλεί στον άνθρωπο οι σύγχρονες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες.

Η αποκλειστικώς ιατρική προσέγγιση του προβλήματος της χρήσης ουσιών δημιουργεί προβλήματα, διότι, μεταξύ άλλων, εστιάζει μόνο στο σύμπτωμα και όχι στην αντιμετώπιση των αιτιών που οδηγούν στη χρήση και στην εξάρτηση. Το αίτημα, λοιπόν, για μια εντελώς νέα προσέγγιση στο θέμα είναι αδήριτη ανάγκη. Τα τελευταία χρόνια δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης πρότασης για την πρωτογενή πρόληψη στη χώρα μας μέσα από μία διαδικασία που περιελάμβανε γόνιμες σκέψεις, συζητήσεις, προβληματισμούς, αλλά και χρήσιμες αντιπαραθέσεις.

Το Εθνικό Συμβούλιο κατά των Ναρκωτικών (εφεξής Ε.ΣΥ.Ν.) και ο Σύλλογος Ελλήνων Ολυμπιονικών (εφεξής Σ.Ε.Ο.) κωδικοποίησαν σε μια «Χάρτα Πρόληψης» τους βασικούς άξονες στους οποίους θα βασίζεται η πρωτογενής πρόληψη. Το περιεχόμενό της φιλοδοξούμε να είναι μια μικρή συνεισφορά προς την ελληνική κοινωνία για τη διαμόρφωση μιας πολιτικής που θα βοηθήσει χιλιάδες παιδιά να κερδίσουν τη μάχη για τη ζωή ενάντια σε όλες τις εξαρτήσεις.

ΧΑΡΤΑ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΟΥΣΙΟΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ

Α. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

1. Η πρωτογενής πρόληψη οφείλει να είναι μέρος ενός ευρύτερου κεντρικού σχεδιασμού για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών, με ενιαία φιλοσοφία και αντίληψη, που θα περιλαμβάνει Πρόληψη – Θεραπεία – Κοινωνική Επανάταξη – Έρευνα – Αξιολόγηση. Η παροχή αυτών των υπηρεσιών πρέπει να είναι αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν, γεγονός που επιβάλλει την ανάπτυξη του κράτους πρόνοιας.
2. Αυτή η προσπάθεια δεν θα πρέπει να είναι μόνο υπόθεση των ειδικών αλλά αφορά όλους μας, όλο τον Ελληνικό Λαό. Συνεπώς, η ανάπτυξη μίας ευρύτερης κοινωνικής δράσης που θα αντιμάχεται και θα ακυρώνει τις αιτίες που παράγουν και αναπαράγουν το πρόβλημα, είναι μονόδρομος.
3. Μια πολιτική πρωτογενούς πρόληψης πρέπει να είναι το αποτέλεσμα ενός ευρύτερου κοινωνικού διαλόγου. Οφείλει να είναι κεντρικά σχεδιασμένη, ώστε να διασφαλίζεται ο συντονισμός όλων των δράσεων.
4. Ο κεντρικός σχεδιασμός θα πρέπει να διασφαλίζει την ορθή

κατανομή των υπηρεσιών πρόληψης και να αποτρέπει τον κατακερματισμό και την αποσπασματικότητα. Να εξασφαλίζει τους απαιτούμενους πόρους και τις αναγκαίες προσλήψεις προσωπικού.

5. Είναι απαραίτητη η δημιουργία ενός Κεντρικού Συντονιστικού Οργάνου, το οποίο θα λειτουργεί σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και τη Διακομματική Επιτροπή της Βουλής για την αντιμετώπιση των ουσιών εξάρτησης. Το πλαίσιο αυτού του οργάνου θα πρέπει να είναι σαφές με ουσιαστικές αρμοδιότητες.
6. Αυτός ο φορέας, θα πρέπει να είναι ανεξάρτητος και αντιπροσωπευτικός οργανισμός που θα συντονίζει, θα εποπτεύει και θα αξιολογεί, αλλά δεν θα υλοποιεί, δράσεις, υποκαθιστώντας τους επιμέρους αρμόδιους φορείς. Θα πρέπει να επιτελεί συντονιστικό ρόλο ανάμεσα στα συναρμόδια Υπουργεία.
7. Επιβάλλεται η δημιουργία ή η ενεργοποίηση μνημονίων συνεργασίας με ειδικές πληθυσμιακές ομάδες όπως είναι οι μαθητές (Υπουργείο Παιδείας) και οι στρατευμένοι (Ενοπλες Δυνάμεις).
8. Να σχεδιασθούν και να υλοποιηθούν ειδικά προγράμματα:
 - α. Για παιδιά και εφήβους:
 1. Για την αντιμετώπιση της σχολικής διαρροής.
 2. Για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των νέων.
 3. Για την φροντίδα των κακοποιημένων παιδιών.
 4. Για την ενδοσχολική βία.
 - β. Για τη στήριξη της οικογένειας:
 1. Για τη στήριξη των ανέργων.
 2. Για την ενδοοικογενειακή βία.

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί σε δράσεις που αφορούν στους σκοπούς της πρόληψης, όπως ομάδες γονέων, οικογενειακές σχέσεις, επικοινωνία κ.λπ.

9. Η πρωτογενής πρόληψη πρέπει να απευθύνεται στο σύνολο του νεανικού πληθυσμού, πριν να εκδηλωθεί το πρόβλημα, με στόχο τον περιορισμό της ζήτησης. Για να γίνει αυτό πρέπει να μην εξαντλείται στην ενημέρωση αλλά να στοχεύει στη διαμόρφωση μιας υγιούς και ισορροπημένης προσωπικότητας, με τις απαραίτητες γνώσεις, στάσεις ζωής, δεξιότητες που θα μπορεί να αντισταθεί στην προσφορά.
10. Η πρωτογενής πρόληψη όμως δεν πρέπει να εστιάζει μόνο στους νέους αλλά σε ολόκληρο τον πληθυσμό. Θα πρέπει να δίνει έμφαση τόσο στο άτομο όσο και στο περιβάλλον του (οικογένεια, σχολείο, ΑμΕΑ κ.λπ.) και να λαμβάνει υπόψη της τις ιδιαιτερότητες που εμφανίζουν τα διάφορα γεωγραφικά επίπεδα της χώρας, η εμπορία, η διακίνηση, η προσφορά, η ζήτηση και η χρήση ουσιών.

Β. ΠΡΟΛΗΨΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

11. Το «σχολείο» πρέπει μέσα από το περιεχόμενο και τη λειτουργία του να δημιουργεί συνθήκες που να κάνουν πιο ενδιαφέρουσα και ευχάριστη την παιδική και εφηβική ζωή. Να οδηγεί τους μαθητές, ώστε να απολαμβάνουν με τρόπο δημιουργικό τις χαρές που προσφέρει η ηλικία τους, μέσα από τη σχολική ζωή, αλλά και με οργάνωση και αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους.

12. Απαραίτητη προϋπόθεση για να λειτουργήσει ένα τέτοιο σχολείο είναι το κατάλληλα καταρτισμένο διδακτικό προσωπικό ώστε πέρα από την επιστημονική ειδίκευση, να διαθέτει και παιδαγωγική επάρκεια. Στα πλαίσια των παιδαγωγικών μαθημάτων να δίνεται έμφαση στην αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών, της παραβατικής συμπεριφοράς και στην οργάνωση της πρόληψης.

13. Στα ίδια παιδαγωγικά τμήματα να λειτουργούν προγράμματα τακτικής επιμόρφωσης όλων των διδασκόντων. Το αντικείμενο της εξάρτησης πρέπει να ενταχθεί στα προγράμματα σπουδών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αντίστοιχα αναγκαία είναι η πραγματοποίηση -άμεσα - επιμορφωτικών σεμιναρίων στους εκπαιδευτικούς σχετικά με ζητήματα πρόληψης, καθώς και για παρεμβάσεις σε περιπτώσεις παιδιών που είναι ιδιαίτερα ευάλωτα ή που βρίσκονται στην αρχή της χρήσης.

Ο ρόλος των κέντρων πρόληψης θα πρέπει να είναι διακριτός, σαφής και κεντρικός αναφορικά με τον συντονισμό των δράσεων όλων των φορέων για τις παρεμβάσεις στην σχολική κοινότητα.

14. Αναγκαία είναι η λειτουργία στο σχολείο ειδικής διεπιστημονικής ομάδας που να αποτελείται από σχολικό ψυχολόγο, ιατρό γενικής ιατρικής, κοινωνιολόγο, νοσηλεύτη και κοινωνικό λειτουργό, η οποία με ευθύνη του συλλόγου διδασκόντων, θα παρεμβαίνει για την υποστήριξη των παιδιών που παρουσιάζουν δυσκολίες, και θα βοηθάει συμβουλευτικά το έργο του διδακτικού προσωπικού.
15. Απαραίτητος προβάλλει ο κεντρικός σχεδιασμός για την οργάνωση στα σχολεία ειδικών προγραμμάτων πρόληψης για εφήβους και νέους. Η οργάνωση, η λειτουργία και η αποτίμηση του έργου τους, που θα πρέπει να είναι μακροπρόθεσμη, μπορεί να στηριχτεί από τη σύνδεση του σχολείου με ειδικές επιστημονικές ομάδες (Κέντρα Πρόληψης αλλά και μαζικούς φορείς της περιοχής) την έγκριση των οποίων θα έχει αποκλειστικά το Υπουργείο Υγείας. Ιδιαίτερα, κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία Δικτύου των Κέντρων Πρόληψης στο πλαίσιο του τρίπτυχου Πρόληψη – Θεραπεία – Κοινωνική Επανάταξη με δική του οργανωτική δομή που θα εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας και θα έχει μόνιμη και σταθερή χρηματοδότηση από το ίδιο Υπουργείο.
16. Η πρόληψη πρέπει να ευαισθητοποιεί ειδικές πληθυσμιακές ομάδες που έρχονται σε επαφή με τους νέους (εκπαιδευτικούς, γιατρούς, ψυχολόγους, φαρμακοποιούς, δικαστές, κ.λπ.).

Γ. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

17. Να στηριχθεί το μάθημα της φυσικής αγωγής σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και να προωθηθούν οι αξίες της συλλογικότητας και της αγωνιστικής στάσης ζωής που είναι ταυτόσημες με την ευγενή άμιλλα και την άθληση. Στα πλαίσια αυτά να επανέλθει το μάθημα της Ολυμπιακής Παιδείας στην Α'βάθμια εκπαίδευση. Απαιτούνται μέτρα, ώστε να μην γίνεται ο αθλητισμός ανταγωνιστικός ή επιβλαβής με την πίεση για την απόδοση, την χρήση αναβολικών κ.λπ.
18. Να προαχθεί, με συγκεκριμένα μέτρα, ο ερασιτεχνικός αθλητισμός με ειδικό νομοθετικό πλαίσιο και επαρκή